

9^η Συνεδρίαση

Συντονιστικής Επιτροπής

Τετάρτη 21 Οκτωβρίου 2020, 11.00

Εισήγηση Κ. ΜΟΥΣΟΥΡΟΥΛΗ

1. **Master Plan**

1.1. **Ενημέρωση αναφορικά με τη Δημόσια Διαβούλευση για το «Σχέδιο Δίκαιης Αναπτυξιακής Μετάβασης» (ΣΔΑΜ)**

Όπως γνωρίζετε, το ΣΔΑΜ εντάσσεται στο ευρύτερο πλαίσιο που θέτουν ο «Ενεργειακός Χάρτης Πορείας για το 2050», η «Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία» και η «Πρόταση Κανονισμού για τη θέσπιση του Ταμείου Δίκαιης Μετάβασης» και καταρτίζεται σύμφωνα (α) με το «Εθνικό Σχέδιο για την Ενέργεια και το Κλίμα», όπως κυρώθηκε με απόφαση του Κυβερνητικού Συμβουλίου Οικονομικής Πολιτικής και (β) με την Πράξη Υπουργικού Συμβουλίου σχετικά με τη σύσταση και συγκρότηση της Κυβερνητικής και της Συντονιστικής Επιτροπής.

Το ΣΔΑΜ τέθηκε από τον Πρόεδρο της Κυβερνητικής Επιτροπής, Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας κ. Χατζηδάκη, σε δημόσια ηλεκτρονική διαβούλευση έως τις 10 Νοεμβρίου 2020.

Το Σχέδιο και τα παραρτήματα αυτού αναρτήθηκαν στην ιστοσελίδα της διαβούλευσης, ενώ το σύνολο του υποστηρικτικού υλικού αναρτήθηκε στην ιστοσελίδα της Συντονιστικής Επιτροπής και είναι διαθέσιμο στους παρακάτω συνδέσμους:

- 1) Σχέδιο Δίκαιης Αναπτυξιακής Μετάβασης (EL)
- 2) Just Transition Development Plan (EN)
- 3) Υποστηρικτικό υλικό (Διαφάνειες) (EL)
- 4) Υποστηρικτικό υλικό (Διεθνείς βέλτιστες πρακτικές) (EL)
- 5) Υφιστάμενη κατάσταση και προοπτικές για τις περιοχές σε ενεργειακή μετάβαση στην Ελλάδα (EL) (Μελέτη Ινστιτούτου Ενέργειας Νοτιοανατολικής Ευρώπης)
- 6) Current situation and prospects for areas in energy transition in Greece (EN) – (Study from the Institute of Energy for South-East Europe)
- 7) Απολιγνιτοποίηση της παραγωγής: Κοινωνικοοικονομικές επιπτώσεις και αντισταθμιστικές δράσεις (EL) - (Μελέτη Ινστιτούτου Οικονομικών και Βιομηχανικών Ερευνών)
- 8) A Road Map for a Managed Transition of Coal-Dependent Regions in Western Macedonia (EN) - (Study from the WB)
- 9) Stakeholder Engagement Plan (SEP) for Western Macedonia (EN) - (WB, Annex)
- 10) Repurposing Land and Assets for Western Macedonia (EN) - (WB, Annex)
- 11) Regional Economic Transition Strategy for Western Macedonia ((EN) - (WB, Annex)
- 12) Proposed Governance Arrangements for Western Macedonia (EN) - (WB, Annex)
- 13) LURA Amytaio for Western Macedonia (EN) - (EN) - (WB, Annex)
- 14) Legal Analysis on Special Spatial Plan (SSP) for Western Macedonia (EN) - (WB, Annex)
- 15) Labor Market Diagnostic for Western Macedonia (EN) - (WB, Annex)
- 16) Green Region Pathway for Western Macedonia (EN) - (WB, Annex)
- 17) Governance Structure for Western Macedonia (EN) - (WB, Annex)
- 18) Environmental Report for Western Macedonia (EN) - (WB, Annex)
- 19) Focus Groups of subcontractors and PPC staff in the mining and power sectors (prepared by sub-contractor) (EN) - (WB, Annex)

Σημειώνεται ότι τα αρχεία 5 (EL), 6 (EN) και 7 (EL), αφορούν στην ανάλυση της οικονομικής δραστηριότητας, των κοινωνικών συνθηκών και των ενεργειακών χαρακτηριστικών των περιοχών μετάβασης, συμπεριλαμβανομένων και των νήσων Αιγαίου και Κρήτης, καθώς και στη διερεύνηση

των ενδεχόμενων συνεπειών που συνεπάγεται η απεξάρτησή τους από τον άνθρακα, ενώ εκτιμώνται οι προκλήσεις καθώς και οι αναπτυξιακές ανάγκες και προοπτικές τους.

Το αρχείο 8 - 19 αφορούν σε μελέτες που εκπονήθηκαν από την Παγκόσμια Τράπεζα στο πλαίσιο του έργου «*A Just Transition for All: Preparing for a managed transition of coal-dependent regions in Western Macedonia, Greece*», το οποίο χρηματοδοτήθηκε από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, μέσω του Προγράμματος Στήριξης Διαρθρωτικών Μεταρρυθμίσεων (ΠΣΔΜ).

Τα αποτελέσματα των σχετικών αναλύσεων αποτέλεσαν σημαντική πηγή πληροφόρησης τόσο για την κατάρτιση του ΣΔΑΜ, όσο και των υπό εκπόνηση Εδαφικών Σχεδίων τα οποία προβλέπονται στην [Πρόταση Κανονισμού για τη θέσπιση του Ταμείου Δίκαιης Μετάβασης](#).

1.2. Ενημέρωση σχετικά με την εξέλιξη της διαβούλευσης.

Κατά τη διάρκεια της δημόσιας διαβούλευσης, η Ομάδα Συμβούλων παρακολουθεί, καταγράφει και αξιολογεί όλα τα σχόλια που λαμβάνονται τόσο στο www.opengov.gr, όσο και μέσω άλλων διαύλων, όπως η επίσημη διεύθυνση της δημόσιας διαβούλευσης masterplan@sdam.gr ή της γραμματείας sdam@sdam.gr, προκειμένου να αποφασιστεί η ενσωμάτωση ή η αρχειοθέτησή τους. Η αξιολόγηση γίνεται με βάση τα 4 ακόλουθα κριτήρια κυμαινόμενης βαρύτητας.

- Συνάφεια με το Master Plan (25%)
- Συνάφεια με πυλώνες επενδύσεων (25%)
- Ποιότητα τεκμηρίωσης (20%) - Ύπαρξη μετρήσιμης και εμπειριστατωμένης επιχειρηματολογίας.
- Φερεγγυότητα φορέα (30%) - Κατά πόσο οι απόψεις χαρακτηρίζονται από κύρος και αμεροληψία

Κάθε σχόλιο βαθμολογείται σε κλίμακα 1 έως 4 και τα σχόλια με τον υψηλότερο σταθμισμένο μέσο όρο, προκρίνονται προς συζήτηση στην εβδομαδιαία συνάντηση του ΣΔΑΜ.

Μέχρι και την τελευταία συνάντηση στις 14/10 είχαν ληφθεί και αξιολογηθεί 19 σχόλια. Η πλειοψηφία των σχολίων, (~70%) αφορούσε επενδυτικές προτάσεις ιδιωτών, κυρίως στη Δυτική Μακεδονία (~74%). Από τα 19 σχόλια, 5 προκρίθηκαν προς συζήτηση στην εβδομαδιαία συνάντηση.

1.3. Πρόταση συμμετοχής στη διαβούλευση του Master Plan των λοιπών Γραμματειών Υπουργείων

Σε συνέχεια της από 3.09.2019 επιστολής που ο Πρόεδρος της Κυβερνητικής Επιτροπής κ. Χατζηδάκης απέστειλε προς τα μέλη της Κυβέρνησης (Υπουργούς Οικονομικών και Αναπληρωτή, Ανάπτυξης και Επενδύσεων και Αναπληρωτή, Προστασίας του Πολίτη, Εθνικής Άμυνας, Παιδείας και Θρησκευμάτων, Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, Υγείας, Πολιτισμού και Αθλητισμού, Δικαιοσύνης, Εσωτερικών, Μετανάστευσης και Ασύλου, Ψηφιακής Διακυβέρνησης, Υποδομών και Μεταφορών, Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, Τουρισμού), με θέμα «*Εφαρμογή Ρήτρας Δίκαιης Μετάβασης στην Μεταλιγνιτική εποχή*», **προτείνω να συνυπογράψουμε επιστολή γνωστοποίησης και ενημέρωσης για το ΣΔΑΜ** (Συνημμένο 1: Σχέδιο Επιστολής Συντονιστικής Επιτροπής). Η επιστολή εκτός από το χαρακτήρα γνωστοποίησης και ενημέρωσης για το ΣΔΑΜ, απευθύνεται προς όλους τους Γενικούς, Ειδικούς και Υπηρεσιακούς Γραμματείς με σκοπό την υποβολή παρατηρήσεων και προτάσεων από τις υπηρεσίες τους στο πλαίσιο της δημόσιας διαβούλευσης. Η Γενική Γραμματεία Συντονισμού του Κυβερνητικού Έργου θα μπορούσε να συμβάλει ενισχυτικά προς την κατεύθυνση αυτή.

1.4. Παραλαβή και έγκριση παραδοτέων Συμβούλου για το έργο «Συμβουλευτικές υπηρεσίες αναφορικά με το Σχέδιο Δίκαιης Αναπτυξιακής Μετάβασης των λιγνιτικών περιοχών», τιμολόγηση και πληρωμή υπηρεσιών.

Ο Σύμβουλος υπέβαλλε την 4^η Σεπτεμβρίου 2020 παραδοτέο με τίτλο: «Draft Master Plan», το οποίο είναι δομημένο σε δύο τόμους:

Ο 1^{ος} Τόμος του παραδοτέου περιλαμβάνει το σύνολο των υπηρεσιών που όφειλε να προσφέρει ο Σύμβουλος μέχρι και την 4^η εβδομάδα του Έργου (Αποτελέσματα της φάσης της Ανάλυσης Υφιστάμενης Κατάστασης) και συγκεκριμένα τα ακόλουθα επιμέρους παραδοτέα: (1) Αποτύπωση

κατάστασης και επιπτώσεων, (2) Πηγές εγγενών πλεονεκτημάτων περιοχών, (3) Ευρωπαϊκή εμπειρία και βέλτιστες πρακτικές, (4) Υποστηρικτικό υλικό

Ο 2^{ος} Τόμος του παραδοτέου περιλαμβάνει (μεταξύ άλλων) το σύνολο των υπηρεσιών που θα έπρεπε να προσφέρει ο Σύμβουλος μέχρι και την 8^η εβδομάδα του Έργου (Παρουσίαση Οράματος για την επόμενη Ημέρα καθώς και της Πολιτικής και επενδυτικών κινήτρων) και ειδικότερα τα ακόλουθα επιμέρους παραδοτέα: (1) Χρονοδιάγραμμα έργου, (2) Εμβληματικές επενδύσεις και αναπτυξιακές δράσεις, (3) Επανακατάρτιση ανθρώπινου δυναμικού, (4) Κίνητρα και σχέδιο χρηματοδότησης, (5) Χρήσεις γης, (6) Υποστηρικτικό υλικό.

Ο Σύμβουλος υπέβαλλε επίσης σχέδιο κειμένου Master Plan που τέθηκε σε δημόσια διαβούλευση καθώς και σχετικό υποστηρικτικό υλικό. Τα παραδοτέα αυτά αφορούν στο σύνολο των υπηρεσιών που όφειλε να παραδώσει ο Σύμβουλος μέχρι και την 12^η εβδομάδα του Έργου.

Σύμφωνα με την από 13.07.2020 απόφαση της 6^{ης} Συνεδρίασης της Συντονιστικής Επιτροπής, «η Συντονιστική Επιτροπή εισηγείται εγγράφως στην αναθέτουσα αρχή (ΕΕΣΥΠ) σχετικά με την αποδοχή και έγκριση κάθε παραδοτέου, ώστε, ακολούθως, η ΕΕΣΥΠ, ως αναθέτουσα αρχή, να προβαίνει στις συμβατικές της υποχρεώσεις».

Παρακαλώ για τη σχετική εξουσιοδότηση της Επιτροπής προκειμένου να αποστείλω στην ΕΕΣΥΠ τη σχετική επιστολή αποδοχής και έγκρισης των ως άνω παραδοτέων.

1.5. Ενημέρωση σχετικά με τα Ειδικά Πολεοδομικά Σχέδια (ΕΠΣ)

Για την ταχύτερη ολοκλήρωση του συνολικού Σχεδιασμού της Δίκαιης Αναπτυξιακής Μετάβασης και την έγκαιρη υλοποίηση των επενδυτικών – αναπτυξιακών σχεδίων, προτείνονται, ως θεσμικό χωρικό εργαλείο ρυθμιστικού/πολεοδομικού σχεδιασμού, τα Ειδικά Πολεοδομικά Σχέδια (Ε.Π.Σ). Με τα Ε.Π.Σ. θα καθοριστούν σε ένα σύνολο κειμένων, χαρτών και διαγραμμάτων: οι επιτρεπόμενες χρήσεις γης, οι γενικοί όροι και περιορισμοί δόμησης, καθώς και κάθε άλλο μέτρο, όρος ή περιορισμός που απαιτείται, για τη εξυπηρέτηση των δράσεων και παρεμβάσεων του Master Plan.

Στο πλαίσιο αυτό, με στόχο την ανάθεση των Ε.Π.Σ εντός του 2020, προωθείται νομοθετική ρύθμιση για τον ορισμό των Ζωνών Απολιγνιτοποίησης (Ζ.ΑΠ.) και των ειδικών μέτρων που θα εφαρμοστούν για την απλοποίηση και επίσπευση των διαδικασιών υλοποίησης και έγκρισης των επιμέρους μελετών. Ακολούθως, θα υποβληθεί αίτημα προς το Πράσινο Ταμείο για τη χρηματοδότηση του κόστους σύνταξης των εξειδικευμένων τεχνικών προδιαγραφών για τα Ε.Π.Σ και των αντίστοιχων τευχών τεχνικών δεδομένων για κάθε Ε.Π.Σ.

2. Ειδικό Μεταβατικό Πρόγραμμα Δίκαιης Αναπτυξιακής Μετάβασης (ΕΜεΠ ΔΑΜ 2020-2023)

2.1 Ενημέρωση σχετικά με την ενεργοποίηση Προσκλήσεων από τα Τομεακά Επιχειρησιακά Προγράμματα ΕΣΠΑ 2014-2020.

Σε συνέχεια της σχετικής Πρόσκλησης προς Φορείς του ευρύτερου Δημόσιου τομέα (2^η τροποποίηση, Α.Π. 108873/15.10.2020) για την υποβολή προτάσεων στο πλαίσιο του ΕΜεΠ ΔΑΜ 2020-2023, τα έως σήμερα στοιχεία έχουν ως εξής (βλ. ακόλουθο πίνακα): υποβλήθηκαν 260 προτάσεις προϋπολογισμού 1,483 δις €, ενώ, μέχρι λήξης της προθεσμίας (30.10.2020), αναμένεται σημαντική αύξηση, δεδομένου ότι έως σήμερα δεν έχουν υποβληθεί προτάσεις από τις δυο Περιφέρειες.

A/A	Φορέας Πρότασης	Π/Υ	Αρ. Έργων
1	ΟΑΕΔ	429.802.800	9
2	Δήμος Αμυνταίου	291.500.000	39
3	Πανεπιστήμιο Δυτικής Μακεδονίας	240.667.442	109
4	Δ.Ε.Υ.Α.ΚΟΖΑΝΗΣ	227.900.000	13
5	Δημοτικής Επιχείρηση Τηλεθέρμανσης Πτολεμαΐδας (Δ.Ε.ΤΗ.Π.)	80.643.417	4

6	Δήμος Κοζάνης	79.492.174	42
7	Δήμος Σερβίων	66.090.000	18
8	Διαχείριση Απορριμμάτων Δυτικής Μακεδονίας Α.Ε. (ΔΙΑΔΥΜΑ ΑΕ)	20.540.000	4
9	Δήμος Εορδαίας	13.030.600	6
10	Δήμος Βοΐου	7.487.000	3
11	Λοιποί Φορείς	25.411.175	13
Σύνολο		1.482.564.608	260

Οι σχετικές δράσεις αφορούν (ενδεικτικά) σε έργα ενίσχυσης της απασχόλησης και της κοινωνικής συνοχής, επιχειρηματικότητας, τηλεθέρμανσης, ενεργειακής αναβάθμισης δημοσίων υποδομών, αναπλάσεων κ.ά.

Έχοντας υπόψη τις διαφαινόμενες χρηματοδοτικές ανάγκες, με επιστολή μου προς τον Γενικό Γραμματέα Επενδύσεων και ΕΣΠΑ προτάθηκαν συγκεκριμένες διαχειριστικές ενέργειες για την άμεση ενεργοποίηση των αναγκαίων Προσκλήσεων από τα Τομεακά και τα Περιφερειακά Επιχειρησιακά Προγράμματα του ΕΣΠΑ 2014-2020, σε συνεργασία της Τεχνικής Γραμματείας ΣΔΑΜ και των ΕΥΔ των εν λόγω Προγραμμάτων, μετά από επεξεργασία και αξιολόγηση των προτάσεων.

Ακολούθως, στις 13.10.2020, πραγματοποιήθηκε Τεχνική Συνάντηση μεταξύ της Ειδικής Υπηρεσίας Συντονισμού της Εφαρμογής (ΕΥΣΕ) της Γενικής Γραμματείας Επενδύσεων και ΕΣΠΑ με την Τεχνική Γραμματεία ΣΔΑΜ και αποφασίστηκαν τα ακόλουθα:

- Άμεση προώθηση των παρεμβάσεων για την κατεπείγουσα ανάγκη αντιμετώπισης της ανεργίας στις λιγνιτικές περιοχές, μέσω των Ε.Π.Αν.Α.Δ και Ε.Π.Αν.Ε.Κ. (έργα/δράσεις με Α/Α 1: ΟΑΕΔ).
- Ανάληψη ενεργειών για την ενεργοποίηση Προσκλήσεων των οικείων ΕΠ 2014-2020, με στόχο την ευρύτερη χρηματοδότηση δράσεων του ΕΜεΠ 2020-2023, πλέον των παρεμβάσεων αντιμετώπισης της ανεργίας.
- Χρηματοδότηση ενεργειών ωρίμανσης (μελετών), υπό την προϋπόθεση της επιλεξιμότητας των έργων κατασκευής στην Προγραμματική Περίοδο 2021-2027.

Ως επόμενες διαχειριστικές ενέργειες, προσδιορίστηκαν οι ακόλουθες:

- Σύσταση Ομάδας για την άμεση, με τη λήξη της προθεσμίας (30.10.2020), αξιολόγηση των προτάσεων με βάση κριτήρια σκοπιμότητας, ωριμότητας και επιλεξιμότητας, με στόχο την προτεραιοποίηση και την προώθηση των πλέον αναγκαίων έργων, στο πλαίσιο των εκάστοτε χρηματοδοτικών δυνατοτήτων των ΕΠ 2014-2020.
- Μετά την αξιολόγηση των προτάσεων, η Συντονιστική Επιτροπή ΣΔΑΜ θα εξετάσει τις προτάσεις της Ομάδας Αξιολόγησης ως προς την επίτευξη των στόχων του ΕΜεΠ ΔΑΜ 2020-2023 και θα εισηγηθεί σχετικά την ενεργοποίηση σχετικών Προσκλήσεων.
- Διεξαγωγή Τεχνικών Συναντήσεων μεταξύ της Τεχνικής Γραμματείας ΣΔΑΜ και των εμπλεκόμενων υπηρεσιών ΕΣΠΑ (ΕΥΣΕ, ΕΥΔ, επιτελικές δομές) για την άμεση προώθηση των ανωτέρω δράσεων.

2.2 Ολοκληρωμένες Παρεμβάσεις Απασχόλησης και Κοινωνικής Συνοχής

Ειδικότερα ως προς τα θέματα απασχόλησης και κοινωνικής συνοχής, μετά από συνεργασία της Τεχνικής Γραμματείας ΣΔΑΜ με τον ΟΑΕΔ, τα ακόλουθα επιμέρους Προγράμματα συνολικού προϋπολογισμού 461,15 Μ€, βρίσκονται ήδη σε υψηλό επίπεδο ωριμότητας ενώ ορισμένα από αυτά διαθέτουν ετοιμότητα άμεσης υλοποίησης (Συνημμένο 2: Επιτελική Σύνοψη Παρεμβάσεων Απασχόλησης ΕΜεΠ ΔΑΜ 2020-2023).

Τα εν λόγω Προγράμματα εντάσσονται στους δυο πρώτους Άξονες Προτεραιότητας του ΕΜΕΠ ΔΑΜ (ΑΠ-1: «*Προώθηση της Απασχόλησης των Ανέργων και των Αυτοαπασχολούμενων, καθώς και της Προσαρμοστικότητας των Εργαζομένων και των Επιχειρήσεων, συμπεριλαμβανομένης της αναβάθμισης εκπαιδευτικών υποδομών*» και ΑΠ-2: «*Αντιμετώπιση των Κοινωνικών Επιπτώσεων και Ενίσχυση της Κοινωνικής Συνοχής*») και περιλαμβάνουν τις ακόλουθες Παρεμβάσεις (Π):

- Π.1: «*Ανάπτυξη Τοπικών Δικτύων και Συνδυασμένες Δράσεις Συμβουλευτικής, Επαγγελματικού Προσανατολισμού και Προώθησης στην Απασχόληση Ανέργων*» συνολικού προϋπολογισμού 114,11 Μ€. Δικαιούχος είναι ο ΟΑΕΔ, ενώ οι δράσεις συμβουλευτικής και επαγγελματικού προσανατολισμού υλοποιούνται σε συνεργασία με τους τοπικούς Δήμους.
- Π.2: «*Ολοκληρωμένη Στήριξη της Απασχόλησης*», συνολικού προϋπολογισμού 161,5 Μ€.
- Π.3: «*Ολοκληρωμένη Στήριξη της Κοινωνικής Προστασίας και Συνοχής*», συνολικού προϋπολογισμού τουλάχιστον 78,79 Μ€.
- Π.4: «*Στήριξη της νέας Επιχειρηματικότητας, των Επιχειρήσεων και των Εργαζομένων σε αυτές*», συνολικού προϋπολογισμού τουλάχιστον 81,75 Μ€.
- Π.5: «*Αναβάθμιση των Εκπαιδευτικών Υποδομών και των Εργαστηρίων του ΟΑΕΔ και εκσυγχρονισμός των υπηρεσιών Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης με νέες Ειδικότητες*», συνολικού προϋπολογισμού 25,0 Μ€.

Στην Παρέμβαση Π.3 προβλέπονται επίσης δράσεις κοινωνικής ένταξης των οικογενειών των ωφελουμένων και δράσεις υπηρεσιών κοινωνικής φροντίδας και πρόληψης των διακρίσεων σε συνεργασία με τις Περιφέρειες και τους Δήμους των περιοχών παρέμβασης του ΕΜΕΠ 2020-2023.

Ο συνολικός προϋπολογισμός των Παρεμβάσεων 1 έως 4 ανέρχεται σε 436,4 Μ€.

Οι παραπάνω Παρεμβάσεις θα εξειδικευθούν περαιτέρω στο πλαίσιο της διαβούλευσης του ΕΜΕΠ ΔΑΜ 2020-2023, ορισμένες όμως από αυτές σχεδιάζονται ήδη ώστε να αντιμετωπισθούν οι άμεσες ανάγκες βελτίωσης δεξιοτήτων, διατήρησης των θέσεων εργασίας, απόκτησης επαγγελματικής εμπειρίας, επιδότησης νέων θέσεων εργασίας κ.λπ.

Στο πλαίσιο αυτό, εισηγούμαι την σκοπιμότητα άμεσης έκδοσης των σχετικών Προσκλήσεων από τα ως άνω ΕΠ.

2.3 Ενημέρωση για την εξέλιξη του Προγράμματος του Πράσινου Ταμείου αναφορικά με τη «Χρηματοδότηση έργων και δράσεων για την ανάπτυξη βιώσιμων οικονομικών δραστηριοτήτων χαμηλού ανθρακικού και περιβαλλοντικού αποτυπώματος στις Π.Ε. Κοζάνης, Φλώρινας και στον Δήμο Μεγαλόπολης της Π.Ε Αρκαδίας και διάθεση πίστωσης ποσού 31.412.033,10 € για την υλοποίηση του από τα έσοδα πλειστηριασμών δικαιωμάτων εκπομπών 2018».

Η εξέλιξη του Προγράμματος παρουσιάζεται σε Παράρτημα (Συνημμένο 3: Συνοπτική αποτύπωση της κατάστασης των έργων).

Ειδικότερα, η δράση ενίσχυσης των ΜμΕ -κλάδοι δραστηριότητας που εξαρτώνται άμεσα (εργολάβος ΔΕΗ Α.Ε.) ή έμμεσα (υπεργολάβος) από τη λειτουργία των λιγνιτικών μονάδων- βρίσκεται στο τελευταίο στάδιο, πριν την έκδοση της σχετικής Πρόσκλησης προς τους ενδιαφερόμενους. Ήδη δημοσιεύθηκε (ΦΕΚ Β 4570, 16.10.2020) η Υπουργική Απόφαση εκχώρησης πόρων και αρμοδιοτήτων από το Πράσινο Ταμείο προς τον ΕΦΕΠΑΕ (Συνημμένο 4) και εντός των ημερών οριστικοποιείται το κείμενο της Πρόσκλησης και του αντίστοιχου Οδηγού Εφαρμογής. Παράλληλα ολοκληρώνεται η Επιχειρησιακή Συμφωνία στην οποία περιγράφεται λεπτομερώς η διαδικασία συνεργασίας των δυο φορέων.

Η συγκεκριμένη, πιλοτικού χαρακτήρα, δράση, εντάσσεται στον Α.Π. 3 «*Προετοιμασία της Οικονομικής και Παραγωγικής Διαφοροποίησης, συμπεριλαμβανομένου του Πρωτογενή Τομέα. Ενίσχυση Επιχειρηματικότητας και προσέλκυση Επενδύσεων*» του ΕΜΕΠ ΔΑΜ 2021-2023 και διέπεται

από τον Κανονισμό (ΕΕ) 1407/2013 περί ενισχύσεων ήσσονος σημασίας (De Minimis), τον ισχύοντα Χάρτη Περιφερειακών Ενισχύσεων 2014-2021 (ΧΠΕ) καθώς και το εθνικό κανονιστικό πλαίσιο. Μέσω της δράσης θα χρηματοδοτηθούν επενδυτικά σχέδια προϋπολογισμού 20.000 € έως 200.000 € με στόχο τη διαφοροποίηση και την κατεύθυνση των ενδιαφερόμενων επιχειρήσεων προς νέες δραστηριότητες ή/και την αξιοποίηση της εμπειρίας και τεχνογνωσίας που διαθέτουν για τη διατήρηση και βελτίωση της ανταγωνιστικότητάς τους ή/και τη δημιουργία νέων ανταγωνιστικών πλεονεκτημάτων (Συνημμένο 5).

Η δημόσια δαπάνη υπερβαίνει τα 10 Μ€. Το ποσοστό ενίσχυσης είναι ιδιαίτερα υψηλό (80% του επιλέξιμου προϋπολογισμού) ενώ υπάρχει δυνατότητα χορήγησης προκαταβολής έως 60% της δημόσιας χρηματοδότησης. Οι επιλέξιμες δαπάνες καλύπτουν μεγάλο εύρος επενδύσεων (εγκαταστάσεις μηχανολογικές-κτιριακές-προστασίας περιβάλλοντος, κατοχύρωση ευρεισιτεχνιών, συμβουλευτικές υπηρεσίες, κ.ά.) με ορίζοντα υλοποίησης κάθε επενδυτικού σχεδίου τους 18 μήνες.

Επειδή η σχετική Πρόσκληση θα εκδοθεί άμεσα, είναι σκόπιμο οι Περιφέρειες, μέσα από κατάλληλες ενέργειες δημοσιότητας και προβολής, να ενημερώσουν με σαφήνεια τις επιλέξιμες επιχειρήσεις προκειμένου να συμμετάσχουν και να ωφεληθούν από τη δράση.

(Γενικότερα θα πρέπει να δοθεί ιδιαίτερη μέριμνα στην δημοσιότητα των δράσεων Δίκαιης Μετάβασης, ώστε να υπάρχει άμεση ενημέρωση και ανταπόκριση των Δυνητικών Δικαιούχων-Ωφελούμενων στις προκηρυσσόμενες Προσκλήσεις-Δράσεις).

3. Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Δίκαιης Αναπτυξιακής Μετάβασης 2021-2027

3.1. Ενημέρωση για την πρόοδο των εργασιών κατάρτισης των Εδαφικών Σχεδίων Δίκαιης Αναπτυξιακής Μετάβασης

Η κατάρτιση των Εδαφικών Σχεδίων, περιλαμβάνει την υλοποίηση 3 επιμέρους ενοτήτων:

A. Διαδικασία μετάβασης

- Περιγραφή της διαδικασίας μετάβασης, σύμφωνα με τους στόχους των εθνικών σχεδίων για την ενέργεια και το κλίμα, και άλλα υφιστάμενα σχέδια μετάβασης με χρονοδιάγραμμα ως προς την παύση ή τη μείωση δραστηριοτήτων όπως η εξόρυξη άνθρακα / λιγνίτη ή η παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας με καύση άνθρακα,
- Προσδιορισμός των περιοχών οι οποίες αναμένεται να επηρεαστούν αρνητικά σε μεγαλύτερο βαθμό και αιτιολόγηση της επιλογής τους μέσα από την εκτίμηση των επιπτώσεων για την οικονομία και την απασχόληση.

B. Προκλήσεις μετάβασης

- Προσδιορισμός των επηρεαζόμενων οικονομικών δραστηριοτήτων και βιομηχανικών τομέων, υποδεικνύοντας τους τομείς που αναμένεται παύση ή σημαντική μείωση δραστηριοτήτων λόγω της μετάβασης, συμπεριλαμβανομένου σχετικού χρονοδιαγράμματος, και τους τομείς, στους οποίους αναμένεται μετασχηματισμός δραστηριοτήτων. Επιπλέον, για κάθε μία εκ των δύο αυτών κατηγοριών, προσδιορισμός των αναμενόμενων απωλειών θέσεων εργασίας, των αναγκών επαν-ειδίκευσης, των δυνατοτήτων οικονομικής διαφοροποίησης και των ευκαιριών ανάπτυξης,
- Προσδιορισμός αναγκών και στόχων που συνδέονται με την ανάπτυξη έως το 2030 με σκοπό την επίτευξη κλιματικής ουδετερότητας συμπεριλαμβανομένων των στόχων και αποτελεσμάτων που αναμένονται από την υλοποίηση της προτεραιότητας του Ταμείου Δίκαιης Μετάβασης,
- Έλεγχος συνέπειας με άλλες εθνικές, περιφερειακές ή εδαφικές στρατηγικές και σχέδια,
- Προσδιορισμός είδους προβλεπόμενων πράξεων, διάκριση πράξεων σε εκείνες που θα απευθύνονται σε ΜμΕ και σε εκείνες που θα απευθύνονται σε μεγάλες επιχειρήσεις, διάκριση

πράξεων σε εκείνες που έχουν ως στόχο τη μείωση εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου και σε λοιπές δραστηριότητες και εκτίμηση προσδοκώμενης συμβολής τους στην άμβλυση των επιπτώσεων της κλιματικής μετάβασης. Επιπλέον, ανάλυση παραγωγικών επενδύσεων από μεγάλες επιχειρήσεις μέσω κατάρτισης εξαντλητικού καταλόγου είδους πράξεων και επιχειρήσεων, αιτιολόγησης της αναγκαιότητας της στήριξης μέσω μελέτης αποκλίσεων για κάθε μια πράξη και σύγκρισης αριθμού θέσεων εργασίας που χάνονται με θέσεις εργασίας που δημιουργούνται από την υλοποίηση της πράξης.

Παράλληλα, ανάλυση επενδύσεων μείωσης εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου μέσω κατάρτισης εξαντλητικού καταλόγου είδους πράξεων, αιτιολόγησης της συμβολής των πράξεων στη μετάβαση προς μια κλιματικά ουδέτερη οικονομία και στη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου και τεκμηρίωσης πως οι εναπομένουσες εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου θα είναι κατά πολύ χαμηλότερες των δεικτών αναφοράς για τη δωρεάν κατανομή βάσει της οδηγίας 2003/87/EK (υπό τον όρο ότι αυτές συνδέονται με δραστηριότητες απασχόλησης σημαντικού αριθμού θέσεων εργασίας).

Τέλος, προσδιορισμός συνεισφοράς ΤΔΜ στην αντιμετώπιση των επιπτώσεων της μετάβασης και διερεύνηση δυνατοτήτων συνέργειας και συμπληρωματικότητας με άλλα ενωσιακά προγράμματα και πυλώνες του ΜΔΜ,

- Αιτιολόγηση της ανάγκης θέσπισης ειδικών ανά πρόγραμμα δεικτών εκροών ή αποτελεσμάτων με βάση το είδος της προβλεπόμενης πράξης.

Γ. Μηχανισμοί διακυβέρνησης

- Καθορισμός ρυθμίσεων για τη συμμετοχή των εταιρών στην προετοιμασία, την υλοποίηση, την παρακολούθηση και την αξιολόγηση του εδαφικού σχεδίου δίκαιης μετάβασης,
- Προσδιορισμός μέτρων παρακολούθησης και αξιολόγησης, συμπεριλαμβανομένων δεικτών για τη μέτρηση της ικανότητας του σχεδίου να επιτύχει τους στόχους του,
- Ορισμός αρμόδιων φορέων για τον συντονισμό και την παρακολούθηση της υλοποίησης του σχεδίου και καθορισμός αρμοδιοτήτων τους.

Έως σήμερα έχει ολοκληρωθεί η εκπόνηση της πρώτης ενότητας του Εδαφικού για την Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας και έχει εκκινήσει η εκπόνηση της δεύτερης ενότητας. Ειδικότερα, έχει ολοκληρωθεί η ανάλυση και αποτύπωση των σχεδίων και της ενεργειακής στρατηγικής της Ε.Ε. και της χώρας καθώς και της διεθνούς εμπειρίας και των βασικών προαπαιτούμενων για μία επιτυχημένη και ομαλή μετάβαση.

Παράλληλα έχουν προσδιοριστεί και περιγραφεί τα επιμέρους στάδια της εγχώριας διαδικασίας μετάβασης καθώς και οι απαιτούμενες δράσεις αυτών αλλά και το σχετικό χρονοδιάγραμμα υλοποίησης τους. Ειδικότερα:

- Περάτωση λειτουργίας λιγνιτικών μονάδων (κατάρτιση οργανωμένου σχεδίου περάτωσης, προσδιορισμός εναλλακτικών τρόπων αξιοποίησης γαιών και μονάδων, προσδιορισμός μονάδων ψυχρής εφεδρείας, περιορισμός δραστηριοτήτων και πλήρης απόσυρση λιγνιτικών μονάδων, παρακολούθηση της εξέλιξης των διαδικασιών απόσυρσης, ενημέρωση τοπικών κοινωνιών και εμπλεκόμενων μερών),
- Διευθέτηση φορέα αποκατάστασης γαιών, ορυχείων και μονάδων (θέσπιση οχήματος ειδικού σκοπού SPV, αποτίμηση αξίας λιγνιτικών γαιών),
- Διαδικασία αποκατάστασης γαιών, ορυχείων και μονάδων (εκτίμηση πραγματικού απαιτούμενου κόστους αποκατάστασης, προσδιορισμός τρόπου χρηματοδότησης αποκαταστάσεων, σύνταξη τευχών, προκήρυξη διαγωνισμού αποκατάστασης και ανακήρυξη αναδόχων, εργασίες αποκατάστασης)

- Πολεοδομικός σχεδιασμός και διαδικασίες αδειοδότησης (ανάπτυξη ψηφιακού χάρτη και θεσμοθέτηση ζωνών απολιγνιτοποίησης, ανάπτυξη προτάσεων χωροθέτησης προτεινόμενων χρήσεων γης στον ψηφιακό χάρτη, στρατηγικός χωρικός σχεδιασμός - αναθεώρηση Περιφερειακού Πλαισίου Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης / ΠΠΧΣΑΑ, ρυθμιστικός χωρικός σχεδιασμός - εκπόνηση Ειδικών Πολεοδομικών Σχεδίων / Ε.Π.Σ., Μελέτες Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων - ΜΠΕ, καθορισμός Πρότυπων Περιβαλλοντικών Δεσμεύσεων - ΠΠΔ) και Απόφαση Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων - ΑΕΠΟ),
- Λοιπές απαιτούμενες δράσεις και υλοποίηση επενδύσεων (διασφάλιση ενεργειακού εφοδιασμού, υλοποίηση φυσικών και ψηφιακών υποδομών, επανακατάρτιση ανθρωπίνου δυναμικού, επέκταση ρήτηρας δίκαιης μετάβασης, θέσπιση επενδυτικών κινήτρων, καθορισμός πλάνου προσέλευσης επενδύσεων).

Επιπλέον, στο πλαίσιο εκπόνησης της πρώτης ενότητας έχουν προσδιοριστεί τα περισσότερο επηρεαζόμενα εδάφη μέσω διερεύνησης, αποτύπωσης και ανάδειξης των περιοχών της Δυτικής Μακεδονίας στις οποίες υφίσταται σημαντική συγκέντρωση μονάδων και ορυχείων που εξυπηρετούν την λιγνιτική εξορυκτική δραστηριότητα.

Τέλος, για την αιτιολόγηση του χαρακτηρισμού των εδαφών ως «περισσότερο αρνητικά επηρεαζόμενα» αναλύθηκαν και προσδιορίστηκαν οι επιπτώσεις της απολιγνιτοποίησης στις ως άνω περιοχές στους τομείς της επιχειρηματικής δραστηριότητας, απασχόλησης και ενεργειακού εφοδιασμού.

3.2. Ενημέρωση για την συνάντηση-παρουσίαση του Ε.Π. ΔΑΜ 2021-2027 στη Γενική Διεύθυνση REGIO της Ευρωπαϊκής Επιτροπής

Κατά την τεχνική συνάντηση που έλαβε χώρα στις 23.09.2020 σχετικά με το πλαίσιο του σχεδίου Εταιρικού Συμφώνου 2021-2027 (ΕΣΠΑ 2021-2027) το οποίο υποβλήθηκε άτυπα στην αρμόδια υπηρεσία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής από την αρμόδια υπηρεσία του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων, ως προς το Ε.Π. ΔΑΜ 2021-2027, δόθηκε ιδιαίτερη έμφαση στα ακόλουθα:

- Εξέλιξη ενεργειών για τη Δίκαιη Αναπτυξιακή Μετάβαση, όπως η ολοκλήρωση των στρατηγικών ή άλλων προγραμματικών κειμένων που απαιτούνται για την έγκριση του Ε.Π., κατάρτιση των Εδαφικών Σχεδίων κ.λπ.
- Κατηγορίες και ένταση ενισχύσεων που θα εφαρμοστούν στις περιοχές μετάβασης με αναφορά στο σχεδιασμό υποβολής Ειδικού Καθεστώτος Κινήτρων (ΕΚΕ)
- Επιλεξιμότητες και διαθέσιμοι πόροι του Ταμείου Δίκαιης Μετάβασης, όπως προκύπτουν από το σχέδιο του Κανονισμού, τα Παραρτήματα αυτού καθώς και λοιπά έγγραφα εργασίας.

Οι εκπρόσωποι των υπηρεσιών της Επιτροπής, ανέφεραν, μεταξύ άλλων, ότι το εγχείρημα της απολιγνιτοποίησης είναι μια πραγματική εθνική πρόκληση για την μετάβαση στην κλιματική ουδετερότητα και εξέφρασαν τον προβληματισμό τους για την ολοκλήρωση των απαιτούμενων χωροταξικών και πολεοδομικών ρυθμίσεων, εντός των προβλεπόμενων χρονικών οροσήμων, με την ταυτόχρονη τήρηση του υφιστάμενου νομοθετικού-κανονιστικού πλαισίου.

3.3. Ενημέρωση σχετικά με τη διαβούλευση για την οριστικοποίηση του κανονισμού του ΤΑΜ

Στο πλαίσιο της διαβούλευσης των διαρθρωτικών μέτρων σχετικά με την οριστικοποίηση του Κανονισμού του Ταμείου Δίκαιης Μετάβασης, η Γερμανική Προεδρία ζήτησε τις απόψεις των Κρατών - Μελών επί του Τριλόγου μεταξύ Ευρωπαϊκής Επιτροπής – Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου – Συμβουλίου. Στο πλαίσιο αυτό, η Τεχνική Γραμματεία ΣΔΑΜ προχώρησε σε μια εκτενή προσέγγιση και επεξεργασία του Τριλόγου και εξέφρασε απόψεις επί των προτάσεων.

Ειδικότερα από τις σχετικές Προτάσεις του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και Συμβουλίου, μεταξύ άλλων, υπάρχει σαφής αναφορά στην ανάγκη κατάρτισης ευνοϊκότερου χρονοδιαγράμματος εκπλήρωσης των δημοσιονομικών δεσμεύσεων, δυνατότητα άντλησης πρόσθετων πόρων ΕΤΠΑ-ΕΚΤ καθώς και πρόταση διεύρυνσης των προτεινόμενων επιλέξιμων δράσεων.

4. Ταμείο Ανάκαμψης

Η Τεχνική Γραμματεία ΣΔΑΜ επεξεργάστηκε και υπέβαλε προτάσεις προϋπολογισμού 370 Μ€ για τις ακόλουθες δράσεις:

- **1η προτεινόμενη δράση: «Αποκαταστάσεις γαιών με αλλαγή χρήσης γης»**

Η εφαρμογή του Master Plan απαιτεί την προετοιμασία, ανάκτηση και βελτίωση των υποβαθμισμένων περιοχών των ορυχείων λιγνίτη, προκειμένου να αλλάξει η χρήση των γαιών, ώστε να υποστηριχθεί και επιτευχθεί η οικονομική μετάβαση των συγκεκριμένων περιοχών απολιγνιτοποίησης. Στο πλαίσιο αυτό, το Ταμείο Ανάκαμψης θα χρηματοδοτήσει δράσεις υφίστης προτεραιότητας για την προετοιμασία και εφαρμογή των Εδαφικών Σχεδίων, οι οποίες θα περιλαμβάνουν υπο-δράσεις σχετικά με τη δημιουργία του κατάλληλου γεωλογικού υποστρώματος, με έργα υποδομής ύδρευσης, διάθεσης αστικών λυμάτων κ.ο.κ. καθώς και με τη χρηματοδότηση της ωρίμανσης σχετικών έργων υποδομής.

- ο Πιθανή ημερομηνία νομικών δεσμεύσεων: 1ο εξάμηνο 2022
- ο Εκτιμώμενη περίοδος υλοποίησης: 36 μήνες
- ο Εκτιμώμενο κόστος: 300 Μ€
- ο Με αυτή τη δράση συντηρούνται 900 θέσεις εργασίας

- **2η προτεινόμενη δράση: «Αναβάθμιση και ανάπτυξη συστημάτων τηλεθέρμανσης»**

Στόχος της δράσης είναι η απρόσκοπτη κάλυψη των αναγκών θέρμανσης των κατοίκων των περιοχών κατά την περίοδο μετάβασης και η όσο το δυνατό ταχύτερη κάλυψη των αναγκών των κατοίκων σε φυσικό αέριο, με έναν δίκαιο και οικονομικά ωφέλιμο τρόπο για τους καταναλωτές.

Ενδεικτικά παραδείγματα υπο-δράσεων είναι η ανάπτυξη δικτύου φυσικού αερίου, η αντικατάσταση υφιστάμενων συστημάτων θέρμανσης με δίκτυο φυσικού αερίου, νέοι θερμοηλεκτρικοί σταθμοί που θα χρησιμοποιούν σαν καύσιμο φυσικό αέριο σε συνδυασμό με ΣΗΘΥΑ και λέβητες φυσικού αερίου.

- ο Πιθανή ημερομηνία νομικών δεσμεύσεων: 1ο εξάμηνο 2021
- ο Εκτιμώμενη περίοδος υλοποίησης: 36 μήνες
- ο Εκτιμώμενο κόστος: 70 Μ€
- ο Με αυτή τη δράση συντηρούνται 100 θέσεις εργασίας κατά τη διάρκεια κατασκευής

5. Ειδικό καθεστώς κινήτρων

Τα παρεχόμενα κίνητρα από το ισχύον ευρωπαϊκό πλαίσιο (Κανονισμός Περιφερειακών Ενισχύσεων, Απαλλακτικός Κανονισμός, Ειδικά Πλαίσια για περιβαλλοντικές επενδύσεις, κ.ά.), όπως προκύπτει από τις μελέτες που έχουν εκπονηθεί στο πλαίσιο του ΣΔΑΜ, δεν επαρκούν για να προσελκύσουν πολυτομεακές επενδύσεις, ικανές να ισορροπήσουν τις επιπτώσεις της απολιγνιτοποίησης από τη διαδικασία μετάβασης.

Για τον σκοπό αυτόν απαιτείται ένα πλέγμα κινήτρων (επενδυτικά - χρηματοδοτικά, φορολογικά λειτουργικά, αδειοδοτικά) ώστε να συγκροτηθεί ένα ελκυστικό επιχειρηματικό περιβάλλον για την ενθάρρυνση των ιδιωτικών επενδύσεων στις περιοχές μετάβασης, να στραφεί η τοπική οικονομία σε άλλους παραγωγικούς τομείς και να ενισχυθεί η απασχόληση.

Στο πλαίσιο αυτό:

- A.** Προετοιμάζεται η υποβολή στην Γενική Διεύθυνση Ανταγωνισμού της Ευρωπαϊκής Επιτροπής ενός Ειδικού Καθεστώτος Ενισχύσεων (ΕΚΕ), συμπληρωματικού στο ισχύον πλαίσιο ενισχύσεων της Ε.Ε. και ικανού να προσελκύσει ιδιωτικές επενδύσεις υψηλής προστιθέμενης αξίας σε νέες παραγωγικές διαδικασίες και να διατηρήσει τις υφιστάμενες.

- B.** Η Τεχνική Γραμματεία ΣΔΑΜ συμμετέχει στη διαβούλευση της Επιτροπής με τα κράτη-μέλη επί των Κατευθυντήριων Γραμμών Περιφερειακών Ενισχύσεων και το νέο Χάρτη Περιφερειακών Ενισχύσεων (ΧΠΕ) της περιόδου 2022-2027.

Υπενθυμίζεται ότι σύμφωνα με τον ΧΠΕ 2014-2020, η ισχύς του οποίου έχει παραταθεί και το 2021, τα ποσοστά ενίσχυσης στις λιγνιτικές περιοχές ανέρχονται σε 25-35-45 % για την Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας και 35-45-55 % για την Περιφέρεια Πελοποννήσου, για μεγάλες-μεσαίες-μικρές επιχειρήσεις, αντίστοιχα. Η πρόταση της Επιτροπής για το ΧΠΕ που θα ισχύει από την 1.01. 2022 αναφέρει εντάσεις ενίσχυσης 40-50-60% και για τις δύο Περιφέρειες, εντάσεις που όπως ήδη εξηγήθηκε, θεωρούνται μη επαρκείς στην προσπάθεια βιώσιμης ανάπτυξης των περιοχών μετάβασης.

Στην πολυμερή συνάντηση των κρατών μελών και της Επιτροπής στις 08.10.2020, αιτηθήκαμε αύξηση του μέγιστου ποσοστού εντάσεων ενισχύσεων κατά 20% επί του προτεινόμενου, ειδικά για τις περιοχές μετάβασης, δηλαδή τελική μέγιστη ένταση ενίσχυσης 60-70-80%.

Στην ίδια λογική, Γερμανία, Ισπανία, Γαλλία, Πολωνία, Ρουμανία, σημείωσαν την ανάγκη υψηλότερων εντάσεων ενίσχυσης για τις περιοχές δίκαιης μετάβασης (η Ρουμανία προτείνει αύξηση της μέγιστης έντασης κρατικής ενίσχυσης για τις περιοχές μετάβασης σε ποσοστό 15-20%). Το γεγονός αυτό, ενδυναμώνει το αίτημά μας και είμαστε σε επαφή με τις ανωτέρω χώρες, για την αποτελεσματικότερη υποστήριξη των θέσεών μας.

6. Ενημέρωση για τον Ψηφιακό Μετασχηματισμό ΔΑΜ 2021-2027

Στις 15.09.2020 συστάθηκε και συγκροτήθηκε κοινή Ομάδας Εργασίας & Διοίκησης Έργου μεταξύ της Τεχνικής Γραμματείας ΣΔΑΜ και του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης με αντικείμενο τη διαμόρφωση στρατηγικής και παρεμβάσεων ψηφιακού μετασχηματισμού ΔΑΜ.

Με βάση τις μέχρι σήμερα εργασίες της Ομάδας Εργασίας σχεδιάστηκαν τα ακόλουθα έργα τα οποία θα υποβληθούν στην πρόσκληση του «ΕΜεΠ ΔΑΜ 2020-2023» καθώς συνιστούν το υπόβαθρο για το σχεδιασμό και την υλοποίηση του ΣΔΑΜ:

1. Σύστημα Παρακολούθησης της Αναπτυξιακής Πορείας των περιοχών δίκαιης μετάβασης – Παρατηρητήριο Δίκαιης Αναπτυξιακής Μετάβασης

Πρόκειται για τη δημιουργία ενός Συστήματος Παρακολούθησης της Αναπτυξιακής Πορείας των περιοχών δίκαιης αναπτυξιακής μετάβασης, διαλειτουργικού με λοιπά συστήματα της Δημόσιας Διοίκησης που αφορούν στην παρακολούθηση έργων, το οποίο περιλαμβάνει:

- (α) ψηφιακή δημόσια παρουσίαση προς τους πολίτες, φορείς του δημοσίου, του ιδιωτικού τομέα και λοιπούς ενδιαφερόμενους, των βασικών αρχών, κατευθύνσεων και δράσεων (οριζόντιων και τομεακών) που προγραμματίζονται, υλοποιούνται ή έχουν υλοποιηθεί στις περιοχές δίκαιης αναπτυξιακής μετάβασης από κάθε πηγή χρηματοδότησης ή επιχειρησιακό πρόγραμμα,
- (β) εσωτερική και αναλυτική παρακολούθηση της εκτέλεσης των έργων στις περιοχές Δίκαιης Μετάβασης με χρήση εσωτερικού συστήματος παρακολούθησης, και
- (γ) μηχανισμό προσωποποιημένης ειδοποίησης προς χρήστες και διαχειριστές του συστήματος.

Το Παρατηρητήριο Δίκαιης Αναπτυξιακής Μετάβασης που θα υλοποιηθεί με τη συνεργασία με το ΙΟΒΕ, αποσκοπεί στην υποστήριξη της διαμόρφωσης πολιτικής και στη λήψη παρεμβατικών μέτρων για την αντιμετώπιση πιθανών προβλημάτων, μέσω της συστηματικής εξαγωγής και παρακολούθησης ποσοτικών και ποιοτικών στοιχείων (δεικτών) κοινωνικοοικονομικής και τεχνικής φύσης, που συνδέονται άμεσα με τους στόχους αποτελέσματος και προόδου του ΣΔΑΜ. Το Παρατηρητήριο θα τροφοδοτείται με δεδομένα από το Σύστημα Παρακολούθησης της Αναπτυξιακής πορείας των περιοχών δίκαιης μετάβασης καθώς και των λοιπών συστημάτων που αναφέρονται στη συνέχεια.

2. Πλατφόρμα Γεωχωρικής Διαχείρισης και Προβολής Δημόσιων και Ιδιωτικών Υποδομών και Εκμεταλλεύσεων των περιοχών Δίκαιης Αναπτυξιακής Μετάβασης για αναπτυξιακούς και επενδυτικούς σκοπούς

Το έργο αφορά στην υλοποίηση μιας Ψηφιακής Πλατφόρμας Προβολής και Διαχείρισης Πληροφοριών σχετικά με την ανταγωνιστικότητα και την προοπτική οικονομικής ανάπτυξης των περιοχών δίκαιης αναπτυξιακής μετάβασης. Η Πλατφόρμα θα περιλαμβάνει έναν ψηφιακό μηχανισμό μέσω του οποίου θα προσφέρονται σε πολίτες, επαγγελματίες και επιχειρήσεις, μέσω χαρτογραφικής απεικόνισης, σύνθετα επίπεδα πληροφορίας σχετικά με χρήσεις γης, χωροταξικά και πολεοδομικά δεδομένα και περιοχές αποκλεισμού/προτεραιότητας προς δυνητική εγκατάσταση επενδύσεων.

Στόχος είναι η παροχή αναπτυξιακών δεικτών για πιθανές επενδύσεις, ενώ θα είναι δυνατή η δημιουργία εναλλακτικών σεναρίων επιχειρηματικής βιωσιμότητας και η σύνδεσή τους με την αδειοδοτική διαδικασία και τη συμβατότητα με τις θεσμοθετημένες χωρικές και πολεοδομικές δεσμεύσεις της περιοχής.

3. Πλατφόρμα επαγγελματικής κοινωνικής δικτύωσης και διασύνδεσης εργαζομένων, φορέων κατάρτισης, οργανισμών δημοσίου και επιχειρήσεων

Το έργο αφορά τη δημιουργία μίας συμμετοχικής πλατφόρμας επαγγελματικής κοινωνικής δικτύωσης για την ενδυνάμωση του οικοσυστήματος της βιομηχανίας μέσω της διασύνδεσης του ενεργά οικονομικού ανθρώπινου δυναμικού με εταιρείες που προσφέρουν θέσεις εργασίας καθώς και με φορείς κατάρτισης. Πρακτικά, πρόκειται για ένα τοπικό δίκτυο επαγγελματικής δικτύωσης στην επιχειρησιακή λογική του LinkedIn αλλά με την ειδοποιό διαφορά ότι θα είναι αρκετά δομημένο, ελεγχόμενο και με κανόνες και περιορισμούς ώστε να διασφαλίζει την αξιοπιστία και την ακεραιότητα των δεδομένων και των επικοινωνιών.

Περαιτέρω, διαμορφώθηκε δράση με σκοπό τη χρηματοδότηση ενός πλαισίου τυποποίησης με βάση το μοντέλο «Ευφυών και Κλιματικά Ουδέτερων Κοινοτήτων/Νήσων» στις περιοχές Δίκαιης Μετάβασης. Η δράση αυτή εντάχθηκε στην αίτηση που υποβλήθηκε από το Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης στο πλαίσιο του Μηχανισμού Τεχνικής Υποστήριξης 2020 της Γενικής Διεύθυνσης Στήριξης Διαρθρωτικών Μεταρρυθμίσεων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (DG REFORM).

Σημειώνεται ότι η πολιτική ηγεσία του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης ενέκρινε σχετικό αίτημα της Τεχνικής Γραμματείας ΣΔΑΜ για την παροχή Τεχνικής Βοήθειας με σκοπό τη διαμόρφωση της στρατηγικής και την ωρίμανση των ως άνω έργων (τεύχη διακήρυξης, αναλυτικά ΤΔΠ για υποβολή στο ΟΠΣ) τα οποία θα υποβληθούν από την Κοινωνία της Πληροφορίας ΑΕ σε συνεργασία με το Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης.